

**Opinia Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”
o projekcie nowelizacji ustawy „Prawo o Szkolnictwie Wyższym” z dnia 10.09.2010 r.
przedstawionej przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego
Warszawa, dnia 20.09.2010 r.**

Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „SOLIDARNOŚĆ” uważa za konieczne przeprowadzenie reformy systemu szkolnictwa wyższego. Jednakże do czasu zakończenia konsultacji i przyjęcia strategii rozwoju szkolnictwa wyższego w Polsce do roku 2020, nowelizacja

obowiązującej ustawy „Prawo o szkolnictwie wyższym” powinna mieć charakter zmian doraźnych, likwidujących jedynie najpoważniejsze patologie.

KSN NSZZ „SOLIDARNOŚĆ” nie akceptuje proponowanej przez Ministerstwo NiSzW nowelizacji Ustawy, szczególnie w zakresie:

1. Poziomu finansowania szkolnictwa wyższego – brak gwarancji jego zwiększenia, a tylko zapewnienie kompensowania inflacji (Art.93).

2. Ograniczenia autonomii i samorządności uczelni oraz środowiska akademickiego, między innymi poprzez:

- Możliwość zastąpienia senatu przez inny organ kolegialny – rozszerzona na wszystkie uczelnie publiczne (Art.60 ust.2),
- Przeniesienie z Ustawy do Statutu uczelni określenia kompetencji senatu (Art.62),
- Wprowadzenie opcji trybu konkursowego wyłaniania organów jednoosobowych w uczelni publicznej (Art.72 yust.75 ust.1, art76 ust.1),
- Przyznanie senatowi prawa odwołania rektora także wówczas, gdy został wybrany przez kolegium elektorów (Art.78 ust.1.),
- Centralne sterowanie rekrutacją (Art.8 ust.3 p.3) w oparciu m.in. o „zasadę równomiernego dostępu do studiów nieodpłatnych”,
- Utrudnienie zarządzania zasobami – odrębne rachunki bankowe dla przychodów własnych uczelni publicznej (Art.92 ust.2) i rozdzielne rozliczanie kosztów finansowanych z budżetu i środków własnych (Art.105 p.3a,b).

3. Utraty stabilnej formy zatrudnienia i utraty praw nabytych, między innymi poprzez:

- Niekorzystne zmiany formy zatrudnienia (Art.118 oraz Art.22 nowelizacji – przepisy przejściowe),
- Degradowanie na niższe stanowisko bądź usuwanie z uczelni nauczycieli akademickich zatrudnionych przed wejściem w życie ustawy, w wyniku rotacji (Art.120), okres karencji do 2 lat (przepisy przejściowe art. 22),
- Wymuszenie wcześniejszego przejścia na emeryturę mianowanych nauczycieli akademickich nie posiadających tytułu profesora, szczególnie dyskryminujące kobiety – (Art.127),

- Zwiększenie częstotliwości przeprowadzania ocen okresowych (co 2 lata – Art.132, ust.2) dla nauczycieli akademickich nie posiadających tytułu profesora, jednocześnie wprowadza się możliwość rozwiązania umowy o pracę po jednej lub dwóch ocenach negatywnych (Art.124 ust.1 p.3),

- Podtrzymanie szkodzącego uczelniom publicznym odniesienia miesięcznego wynagrodzenia pracowników tych uczelni w relacji do „kwoty bazowej” określonej dla sfery budżetowej (Art.151 ust.1 p.1), zamiast średniej krajowej, przy braku zapisów gwarantujących finansowanie z budżetu państwa wzrostu wynagrodzeń.

4. Obniżenie rangi uczelni i standardów nauczania, w szczególności poprzez:

- obniżenie wymagań dla uniwersytetów (Art.3 ust.1 i 2): 10 zamiast 12 dyscyplin z uprawnieniami do nadawania stopnia doktora,
- „zamianę jakości w ilość” dla jednostek prowadzących studia I stopnia o profilu zawodowym (Art. 9a ust. 2, 3 i 4) – przeliczniki minimów kadrowych w zakresie 50% osób określonej grupy: 2 doktorów za 1 profesora lub doktora habilitowanego, 2 magistrów za 1 doktora, w warunkach 8-letnich okresów rotacji asystentów i adiunktów,
- obniżenie rangi akademickiej rektora uczelni publicznej z poziomu osoby posiadającej tytuł naukowy lub stopień doktora habilitowanego do poziomu stopnia doktora (Art. 72 ust. 1 i 2).

Wymienione wyżej propozycje MNiSzW nowelizacji ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, zawarte w projekcie z dnia 10.09.2010 r. zdaniem KSN NSZZ „SOLIDARNOŚĆ” powinny zostać wycofane.

W obecnej sytuacji, Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „SOLIDARNOŚĆ” proponuje tzw. małą nowelizację obowiązującej ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. dotyczącą:

1. Określenia (Art. 93) gwarantowanego wzrostu nakładów na szkolnictwo wyższe np. rocznie określony % wzrostu PKB tak, aby w ciągu kilku lat osiągnąć wymogi Strategii Europa 2020, tj. 2% PKB, a nie tylko kompensowanie inflacji.
2. Odniesienie miesięcznego wynagrodzenia pracowników uczelni publicznych w relacji do przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w sektorze przedsiębiorstw (Art. 151 ust. 1 p.1). Podkreślamy, że takie

rozwiązanie zostało zastosowane w ustawach i rozporządzeniach reformujących naukę, które wchodzi w życie z dniem 1.10.2010 r., w odniesieniu do pracowników Biura Narodowego Centrum Nauki.

3. Wzrost wynagrodzenia zasadniczego (finansowanego z dotacji stacjonarnej) oraz powrót do ładu płacowego określonego relacją 3:2:1:1 odniesioną do średniej krajowej w gospodarce narodowej. Zapewnienie odpowiednich wynagrodzeń, atrakcyjnych i konkurencyjnych z rynkiem pracy, pozwoliłoby w perspektywie kilku lat wyeliminować wieloletowość.

Podkreślamy, że KSN NSZZ „SOLIDANOŚĆ” widzi pilną potrzebę reformy systemu szkolnictwa wyższego i nauki, która budowałaby system spójny i wolny od rozwiązań prowadzących do głębokich patologii. Nie chcemy kolejnej sztucznej kompilacji różnych rozwiązań

zapożyczonych z innych krajów, w których tradycyjnie istnieje bardzo duże wsparcie kształcenia i badań naukowych przez sektor

prywatny, przy jednocześnie nieporównywalnie wyższych nakładach ze strony państwa.

Przewodniczący Krajowej Sekcji Nauki

NSZZ „Solidarność”

Edward Mularczyk

